

BĘCZEĆ (18) *vb impf*

Teksty nie oznaczają é.

inf bęczeć (2). *♦ praes 3 sg* bęczy (5). *♦ 3 pl* bęczą (7). *♦ fut 3 sg m* będzie bęczał (1). *♦ part praes act* bęcząc (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. Wydawać głos właściwy owadom, brzęczeć; *bombisare BartBydg; bombilare, facere bombum Cn* (12) : *BartBydg* 257; *Sirfzenie y Olfy* [...] bęczą mięśfzey niżli pśczoły, zwłafzcza gdy fą w iamach fwogich *FalZioł* IV 28c, 28d; *GlabGad* D; Ale ki go diabeł męczy Tu farn iako mucha bęczy *RejJóz* C5v; *RejZwierz* 121, 130v; *RejZwierz* A2v, 225v; zaiſte ten ták wielki gęſty lud ktory bęczy iáko roy pśczoł w máluczki fię poczet obroci *BudBib Bar* 2/26[29]; Bąk. Nie owychci to Bąkow co we trzcinie bęczą/ Szpetnie więc przed tym Bąkiem tu pogani ięczą. *PaprPan* Bb.

Przysłowie: Gdyż fprawiedliwość náſzę zowá páięczą ſieciá kthorá bąk przebije/ á nędzna muchá vplotſzy ſie/ vwikławſzy ſie/ vtráciwſzy wſzytko [...] idzie s kijem bęcząc do domu ręce záłomiwſzy. *RejZwierz* 189.

2. Ryczeć (1) :

Szereg: »bęczeć i ryczeć«: a vdaſz ſie zá głóſem fprofnego naiemniká/ ktoryć tylko będzie bęczał y ryczał iáko woł dla pożytku fwego. *RejZwierz* 173.

3. Wydawać głos muzykalny, brzmieć (o grze instrumentów i śpiewie ludzkim); *facere bombum Cn* (5) : Dáley fletniczki piſzczą á puzany bęczą *RejWiz* 25v, 119v; Ale iż [śpiewacy] rozno bęczą/ á ktemu ſie kwápyą/ Więc máło znác tenoru/ iedno miechy fápyą. *RejZwierz* 105; Bo pátrż y ná muzykę gdy iey kto flucha/ tedy fnádnie wyrozumieć moſe fthrunę álbo piſzczáلكę kthora rozno bęczy *RejZwierz* 16.

W przen (1) : Tákze teſ náſłuchawſzy ſie álbo náczędſzy ſie onych rozlicznych rzeczy/ fnádnie rozeznác czo cudnie piſka á co nikczemnie bęczy. *RejZwierz* 16.

Synonimy: 1. brzęczeć; 2. ryczeć; 3. brzmieć.

Formacje pochodne: nabęczeć; bękać.

Cf **BECZEĆ**, BĘCZENIE